



זוהר היומי

זוהר בראשית – דף ר"ד ע"א

פרשת מקץ

◆ הקטע מתחיל בדף הקודם (ר"ג ע"ב) ומסתיים בדף זה ◆

טקסט הזוהר

אורייתא קיימא קמיייהו, ולא משתדלי בה. טב לון דלא יפרון, על מה יקומון בלא סכלתנו. ווי לון כד יתערון יומי דרע עלייהו, ויטרדון להון מעלמא.

תרגום לעברית

אנו חוזרים לדברים הראשונים. וליוסף ילד שני בנים בטרם תבא שנת הרעב וגו'. רפי יצחק פתח, (מיכה ה) והיה שארית יעקב בגוים בקרב עמים רבים כטל מאת ה' כרכיבים עלי עשב אשר לא יקנה לאיש ולא ייחל לבני אדם. בא ראה, בכל יום ויום כשהאור עולה, מתעוררת צפור אחת בעץ של גן העדן, וקוראת שלש פעמים, והשרביט מזדקף, והפרוז קורא בחיל: לכם אומרים שרי הממשלה, מי מכם שרואה ולא רואה, שעומד בעולם ולא יודעים על מה קמים, ולא משגיחים בכבוד רבונם, התורה עומדת לפנייהם ולא משתדלים בה - טוב להם שלא נבראו, על מה יקומו בלי שכל. אוי להם כשיתעוררו ימי רע ויטרדו אותם מן העולם.

מאן אינאן יומין דרע, אי סלקא דעתך דאינאן יומי דסיבו, לאו הכי. דהא יומי דסיבו, אי זכה בבנין ובני בנין, יומי דטב אינאן. מאן אינאן יומין דרע, אלא אינאן כמה דאמרי. דכתיב, (קהלת יב) וזכור את בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה, לאו אינאן יומין דסיבו. אלא רזא דמלה, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא, ברא ליה באתון דאורייתא. וכל את ואת עאלת קמיה, עד דאתקיימו כלהו אתון באת בי"ת. וכל אינאן אלפא ביתות דאתגלגלו אתון, כלהו קיימי (כלהו) למברי עלמא.

תרגום לעברית

מי הם הימים של רע? אם תעלה על דעתך שהם ימי הזקנה - לא כן, שהרי ימי הזקנה, אם זכה בבנים ובני בנים - הם ימי טוב. מי הם ימי רע? אלא הם כמו שנאמר, שכתוב (קהלת יב) וזכור את בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה. אינם ימי הזקנה. אלא סוד הדבר - כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, ברא אותו באותיות התורה, וכל אות ואות נכנסה לפניו, עד שהתקיימו כל אותיות באות בי"ת. וכל אותן אלפא ביתות שהתגלגלו האותיות, כלן עומדות [כלן] לברא העולם.

טקסט הזוהר

כיון דאתגלגלו ואתחברו תרין אתון אלין ט"ר כחדא, סלקא טי"ת ולא אתיישבת, עד דגער ביה קודשא בריך הוא. ואמר לה, טי"ת טי"ת, על מה את סלקא ולא אתיישבת בדוכתיך. אמרה קמיה. וכי עבדת לי למהוי את ברישא דטוב, דהא אורייתא פתח בי כי טוב. הך אנא מתחברא לאתיישבא באת רע.

תרגום לעברית

כיון שהתגלגלו והתחברו שתי אותיות הללו ט"ר יחד, עלתה טי"ת, ולא התישבה, עד שגער ביה הקדוש ברוך הוא ואמר לה: טי"ת טי"ת, על מה את עולה ואינה מתישבת במקומה? אמרה לפניו: וכי עשית אותי להיות אות בראש של טוב, שהרי

התורה פתחה בי כי טוב, איך אני מתחברת להתישב עם אות רע?

טקסט הזוהר

אמר לה, תוב לַאֲתִרְיָהּ, דְּהָא אֶת צְרִיךְ לָהּ. דְּהָא בַר נָשׁ דְּאֵנָּא בְּעֵי לְמַבְרִי בְכוּן, תְּרוּוּיְכוּ אֶתְכַלִּיל כְּחָדָא, וְיִתְבְּרִי. אֲכַל אֶת לִימִינָא, וְאִיהִי לְשִׁמְאֵלָא. וְכַדִּין תְּבוּ וְאִתְיִשְׁבוּ דָא בְּדָא כְּחָדָא.

תרגום לעברית

אמר לה: שובי למקומך, שהרי את צריכה אותה, שהרי האדם שאני רוצה לכרא בכם, שתיכן נכללים יחד ויברא, אכל את לימין, והוא לשמאל. ואז שבו והתישבו זו עם זו יחד.

טקסט הזוהר

בְּהֵיא שְׁעָתָא פְּרִישׁ לֹון קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְרָא לֹון לְכָל חַד וְחַד, יוֹמִין וְשָׁנִין יְדִיעֹן. אֵלִין לִימִינָא וְאֵלִין לְשִׁמְאֵלָא. אֵלִין דִּימִינָא, אֶתְקִרוּן יְמִי הַטּוֹב, וְאֵלִין דְּשִׁמְאֵלָא אֶתְקִרוּן יְמִי הָרָעָה. וְעַל דָּא אָמַר שְׁלֵמָה, עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה. דְּאֵלִין מְסַחְרִין לִיהּ לְבַר נָשׁ בְּחֻבּוּי דְּאִיהוּ עֲבִיד. כִּיּוֹן דְּאֶתְבְּרוּן יוֹמִין דְּטוֹב, וְיוֹמִין דְּרָע, כְּדִין תְּבוּ וְאִתְיִשְׁבוּ, לְאֶתְכַלֵּלָא בְּהוּ בְּבַר נָשׁ.

תרגום לעברית

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה הִפְרִיד אוֹתָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבְרָא אוֹתָן אֶת כָּל אַחַת וְאַחַת יְמִים וְשָׁנִים יְדוּעוֹת, אֵלוּ לִימִין וְאֵלוּ לְשִׁמְאֵל. אֵלוּ שֶׁל הַיְּמִין נִקְרְאוּ יְמֵי הַטּוֹב, וְאֵלוּ שֶׁל הַשִּׁמְאֵל נִקְרְאוּ יְמֵי הָרָעָה. וְעַל כֵּן אָמַר שְׁלֵמָה, עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יְמֵי הָרָעָה, שְׂאֵלוּ סוֹבְבִים אֶת הָאָדָם בְּחֻטְאֵיו שֶׁהוּא עֹשֶׂה. כִּיּוֹן שֶׁנִּבְרְאוּ יְמִים שֶׁל טוֹב וְיְמִים שֶׁל רָע, אִזִּי שָׁבוּ וְהִתְיִשְׁבוּ לְהַכְלִיל בְּאָדָם.

ובגני כה אמר דוד, (תהלים מט) למה אירא בימי רע עון עקבי יספני. ימי רע ודאי.
ורזא דא, אלן אקרון ימי רעב, שנין דרעב, ואלן אקרון ימי שבע, שני שבע.

תרגום לעברית

ומשום כך אמר דוד, (תהלים מט) למה אירא בימי רע עון עקבי יספני. ימי רע ודאי,
וזו הסוד. אלו נקראים ימי רעב, שנות הרעב, ואלו נקראים ימי השבע, שנות השבע.

טקסט הזוהר

ורזא דמלה, דלא לאפקא מבועא דברית קדישא, ביומי רעב, בשנת הרעב. ובגין כך
יוסף דאיהו רזא דברית, סתים מבועיה בשנת הרעב. ולא יחב ליה דוכתא לאסגאה
בעלמא. ודא בעי ליה לבר נש, דכד שלטא שנת הרעב, דיסתים מבועא דברית קדישא
דיליה. בגין דלא יחב ליה דוכתא לאסגאה בעלמא.

תרגום לעברית

וסוד הדבר - שלא להוציא את מעין הברית הקדוש בימי הרעב, בשנת הרעב. ומשום
כך יוסף, שהוא סוד הברית, סתם את מעינו בשנת הרעב ולא נתן לו מקום לרבות
בעולם. וזה צריך לאדם, שבאשר שולטת שנת הרעב, שיסתם את מעין הברית קדש
שלו כדי שלא יתן לו מקום לרבות בעולם.

טקסט הזוהר

רבי שמעון אמר, רזא דא איהו רזא עלאה. בההיא שנת הרעב, כיון דאיהי שלטא, בעי
לאסתמא מבועיה. בגין דאי לא סתים ליה, גרים לאמשכא רוחא לההוא ולדא מההוא
סטרא. ויחב דוכתא לההוא סטרא למפשי בעלמא, סטרא דמסאבא בסטרא דקודשא.
ותו רזא, דכתיב, (משלי ל) תחת שלש רגזה ארץ וגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, סוּד זֶה הוּא סוּד עֲלִיּוֹן. בְּשָׁנַת הָרָעָב, כִּיּוֹן שֶׁהִיא שׁוֹלֶטֶת, צָרִיךְ לְסַתֵּם אֶת מַעֲיָנוֹ, מִשּׁוּם שֶׁאִם אֵינּוּ סוֹתֵם אוֹתוֹ, גּוֹרֵם לְמִשְׁךְ רוּחַ לְאוֹתוֹ הַיּוֹלֵד מִהֲצַד הַהוּא, וְנוֹתֵן מְקוֹם לְצַד הַהוּא לְגַדֵּל בְּעוֹלָם, צַד הַטְּמָאָה בְּצַד הַקְּדוּשָׁה. וְעוֹד סוּד, שְׁכָתוֹב (מִשְׁלִי ל) תַּחַת שְׁלוֹשׁ רְגָזָה אֶרֶץ וְגו'.

טקסט הזוהר

וּבִגִּין כֹּה יוֹסֵף צִדִּיקָא, רָזָא דְבִרִּית, סָלִיק וְסִתִּים מִבּוּעִיָּה, בְּשָׁנַת הָרָעָב. דָּלָא לְאַתְעָרְבָא בְּהָדָה כָּלִל, וְלִמְיָהֵב לָהּ דּוּכְתָא. וּמֵאֵן דְּאַפְתָּח מִבּוּעִיָּה בְּהַהוּא זְמַנָּא, עָלִיהּ כְּתִיב, (הוֹשֵׁעַ ה) בְּיָי בְּגָדוֹ כִּי בָנִים זָרִים יָלְדוּ עִתָּה יֹאכְלִים וְגו'. דְּהָא אֵלִין אֶקְרוּן בָּנִים זָרִים וְדָאִי. בְּיָי בְּגָדוֹ וְדָאִי. וּבִגִּין כֹּה זַכָּאָה חוֹלְקָהוֹן דִּישְׂרָאֵל קְדִישִׁין, דָּלָא אֶתְחַלְּפוּ דּוּכְתָא קְדִישָׁא, בְּדּוּכְתָא מְסַאָבָא.

תרגום לעברית

וּמִשּׁוּם כֹּה יוֹסֵף הַצִּדִּיק, סוּד הַבְּרִית, סָלֵק וְסִתֵּם אֶת מַעֲיָנוֹ בְּשָׁנַת הָרָעָב, שְׁלָא לְהִתְעָרֵב עִמָּה כָּלִל וְלִתֵּת לָהּ מְקוֹם, וּמִי שְׁפּוֹתָח מַעֲיָנוֹ בְּזִמְנָה הַהוּא, עָלִיו כְּתוּב (הוֹשֵׁעַ ה) בַּה' בְּגָדוֹ כִּי בָנִים זָרִים יָלְדוּ עִתָּה יֹאכְלִים וְגו'. שְׁהָרִי אֱלוֹ נִקְרְאִים בָּנִים זָרִים וְדָאִי. בַּה' בְּגָדוֹ וְדָאִי. וּמִשּׁוּם כֹּה אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשִׁים שְׁלָא הִתְחַלְּפוּ מְקוֹם קְדוּשָׁה בְּמְקוֹם טְמֵא.

טקסט הזוהר

וְעַל דָּא כְּתִיב, וְלִיוֹסֵף יָלַד שְׁנֵי בָנִים בְּטָרָם תְּבוּאָה שְׁנַת הָרָעָב. דְּהָא מִהַהוּא זְמַנָּא דְשִׁלְטָא שְׁנַת הָרָעָב, אִסְתִּים מִבּוּעִיָּה וְסָלִיק מְקוּרִיָּה, דָּלָא לְמִיָּהֵב בְּנִין לְסִטְרָא מְסַאָבָא, וְלָא לְאַחֲלָפָא דּוּכְתָא דְקוּדְשָׁא, בְּדּוּכְתָא דְמְסַאָבָא. וּבְעֵי בַר נָשׁ לְחַכָּאָה לְמֵאֲרִיָּה דְקוּדְשָׁא, כַּד יִיתִי וַיִּשְׁלוּט, כְּדָכְתִּיב, (ישעיה ח) וְחִכִּיתִי לִי הַמְּסִתִּיר פָּנָיו מִבֵּית יַעֲקֹב וְקוֹיִתִּי לוֹ.

ועל זה כתוב וליוסף ילד שני בנים בטרם תבא שנת הרעב, שהרי מהזמן שהוא ששלה שנת הרעב, סתם את מעינו וסלק את מקורו שלא לתת בנים לצד הטמאה ולא להחליף מקום של קדש במקום של טמאה. וצריך אדם לצפות לרבנו כשיבא וישלט, בכתוב (ישעיה ח) ונכיתי לה' המסתיר פניו מפני יעקב ונחיתי לו.

♦ הקטע מתחיל בדף זה וממשיך בדף הבא (ר"ד ע"ב) ♦

טקסט הזוהר

זכאין אינון צדיקנא, דינעין אורחוי דקודשא בריה הוא, ונטרי פקודי דאורייתא למיהר בהו. דכתיב, (הושע יד) כי ישרים דרכי יי וצדיקים ילכו בם ופשעים יכשלו בם. וכתוב, (דברים ד) ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום. (ד"א ל"ג דכתיב והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני יי). דהא, קודשא בריך הוא בעא לקדשא להו לישראל

תרגום לעברית

אשריהם הצדיקים שיוצעים את דרכי הקדוש ברוך הוא ושומרים את מצוות התורה לקחת בהם, שכתוב (הושע יד) כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופשעים יכשלו בם. וכתוב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום. [ר"א ל"ג וכתוב (ויקרא כ) והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני ה'], שהרי הקדוש ברוך הוא רצה לקדש את ישראל בכל, ולא יהיה להם כלום בצד הטמאה] [בא ראה, כשהצד הזה שולט בעולם, לא צריך לאדם להראות לפניו בשוק, משום שיכול להזיק ונתנה לו רשות להשחית, ובא וראה מה כתוב ביעקב, ויאמר יעקב לבניו למה תתראו, שלא רצה להראות לפניו].

מקור ומהדורה

הטקסט הארמי והתרגום לעברית: אתר תורת אמת (toratemetfreeware.com) – © ר' פנחס ראובן שליט"א.

מופץ שלא למטרות רווח, בכפוף לרישיון Creative Commons ייחוס – שימוש לא מסחרי – שיתוף זהה 2.5 (CC BY-NC-SA 2.5):

creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5

עיצוב הדף: זוהר היומי.

